

Dag Galta
Galtaveien 119
4150 RENNESØY

Kontakt saksbehandlar

Cathrine Stabel Eltervåg, 51 56 89 15

Dispensasjon skadefelling grågås Nordre Rennesøy fuglefredingsområde, gnr./bnr. 3/3 m.fl., Rennesøy

Vedtak:

Fylkesmannen i Rogaland gjer Dag Galta dispensasjon etter naturmangfaldlova § 48, jf. *Forskrift om freding for Nordre Rennesøy fuglefredingsområde* §§ III, IV-2, til å skremma og fella inntil 10 grågjæs totalt i Nordre Rennesøy fuglefredingsområde, frå 7. august til og med 15. september 2019. Dispensasjonen gjeld på alle landbrukseigedommar i verneområdet, men skal administrerast av Dag Galta.

Fylgjande vilkår er knytt til dispensasjonen:

- 1) Dispensasjonen for å skremma og fella grågås gjeld berre på dyrka innmark.
- 2) Dispensasjonen gjeld frå 7. august og til og med 15. september 2019, og det er berre lov å felle inntil 4 gjæs totalt i verneområdet kvar veke, samla tal totalt er 10.
- 3) Det skal berre fellast gjæser som går i flokkar større enn 20 individ, og berre ei gås i kvart tilfelle.
- 4) Det skal ikkje fellast grågås når andre fuglar går i flokkane for å minska forstyrring av anna fugleliv.
- 5) Felling kan berre utførast av grunneigar eller den som er spesielt utpeikt. Skadefelling er ikkje jakt og skal ikkje leigast ut som dette.
- 6) Alle som utøver skadefelling skal kjenna vilkåra godt, samt grensene for verneområdet.
- 7) Rapport om felte gjæser og verknad av tiltaket skal sendast til Fylkesmannen i Rogaland innan 1. november 2019.
- 8) Skotne fuglar skal av etiske grunnar ikkje hengast opp for skremsel i området.

Denne dispensasjonen gjelder berre i høve til verneforskrifta. Kvar eigedom må i tillegg ha løyve til skadefelling frå kommunen i medhald av viltlov og naturmangfaldlova.

Søknaden

Me synar til din søknad om skadefelling av enkeltindivid av grågås i Nordre Rennesøy fuglefredingsområde, motteke 14. juli 2019. Søknaden er sendt på vegne av deg sjølv og 11 andre grunneigarar som har eigedom inne i verneområdet.

Beiteskadar grunna grågås, nedtraking av gras og grågåsmøkk gir betydelege problem på dyrka mark i verneområdet. Du skriv i søknaden at desse utfordringane fører til avlingstap, dårleg fôr-kvalitet og problem med ensilering. Vidare syner du til forvaltningsplan for grågås i Rennesøy kommune, der det går fram at bestanden av grågås er i sterk vekst og at den er i kommunen store deler av året.

I Rennesøy kommune vart det opna for jakt på grågås (utanom verneområda) 26. juli. Du og dei andre grunneigarane i verneområde merker eit auka beitepress i verneområde etter jaktstart, fordi grågjæsene trekker frå område med jakt til verneområde der det ikkje er jakt.

Du har tidlegare fått dispensasjon til skadefelling av grågjæs og dette har vært eit effektivt tiltak for å skremme gjæsene vekk frå dyrka mark. Din erfaring med skadefelling er at fellinga er til minimal eller ingen sjanse for andre artar i verneområdet. Eit vilkår i tidlegare dispensasjonar har vært at det berre er lov å felle inntil 1 gås totalt i verneområdet kvar veke. I dispensasjonar gitt i 2018 vart dette auka til inntil 2 gjæs per veke. Du ber om at dette talet vert auka ytterlegare i ei eventuell ny dispensasjon. Dette for å kunne ha god effekt av fellinga i periodar med finvær der grågåsa viser liten frykt for menneskjer og ofte beiter i fleire områder samtidig.

Heimelsgrunnlag

Nordre Rennesøy fuglefredingsområde vert oppretta 7. mai 1982 med formål om «...å bevare områdets fugleliv og fuglenes livsmiljø...». Etter verneforskrifta kapittel IV punkt 2 er «...Fugler, herunder deres reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødigg forstyrrelse som ikke følger av tiltak i medhold av punktene VI-VIII. Jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbudt....»

Det er ikkje unntak i verneforskrifta som opnar for uttak av skadegjerande grågås, og det er ikkje heimel i forskrifta til å gje slikt løyve etter søknad. Saka må difor vurderast etter naturmangfaldlova (NML) § 48. Etter NML § 48 kan forvaltninga gjere unntak frå verneforskrifta om det ikkje strider mot vedtakets formål og ikkje kan innverke på verneverdiane nemneverdig. Begge vilkåra må oppfyllest for å kunne gi dispensasjon. På same tid skal ein vurdere om eit vedtak kan gje presedens. Dette går fram av *Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter* (Miljødirektoratet M106-2014), der kap. 7 gir føringar for dispensasjonsbehandling etter § 48.

Vurdering

Fylkesmannen skal vidare vurdere søknaden etter rettsprinsippa i naturmangfaldlova §§ 8 – 12.

Kunnskapsgrunnlaget (NML § 8)

Fuglefredingsområdet omfattar sjølinja på nordvestsida av Rennesøy, frå Sørbø og vest for Mortavika, samt eit større sjøareal ut av dette. I tillegg er Vollholmen eit eige naturreservat inne i

verneområdet. Den del av verneområdet som ligg på sjølve Rennesøy omfattar også areal med svaberg, gjødsla beite og fulldyrka mark. Området har fleire store naturverdiar, som spenner frå fugleliv, planteliv og landskap. Det inngår fleire grunne bukter og vikar som er særleg viktig for fugl på trekk. I tillegg har Vollholmen naturreservat tradisjonelt vore ein hekkplass for sjøfugl.

Grågås dominerer no bruken av området om våren, sommaren og hausten. Arten har hatt ein stor vekst i Ryfylke etter år 2000, og ein finn både hekkande og ikkje-hekkande mytebestander. Teljing av hekkande gjæs i Rennesøy og Finnøy kommunar har vist at Vignesholmane er det viktigaste hekkeområdet for grågjæs. I 2014 vart 70 av totalt 100 reir funnen i dette område. Etter hekking trekker desse, og gjæs frå andre nærliggande holmar, mellom anna inn i Nordre Rennesøy fuglefredningsområde. Det er også ein stor bestand av ikkje-hekkande grågjæs i Ryfylke-bassenget som i 2013 vart registrert til minst 650 individ. Undersøkingar i 2015, 2016 og 2017 tyder på at tal på ikkje-hekkande grågjæs har auka. Kunnskapsgrunnlaget er godt.

Ved oppretting av verneområdet var arten fåtalig. Skadebeite på grasavling av grågås var difor ikkje tema under verneprosessen og er heller ikkje tatt inn i verneforskrifta. Beiteskadane på dei aktuelle eigedommane har vore tema i fleire år. Kommunen har utarbeida ein eigen forvaltningsplan for grågås som no vert revidert. Det er ikkje gjennomført takseringsarbeid av skadar på avling grunna gås på Rennesøy. Fylkesmannen er likevel kjent med at det på det jamne går mange gjæs i dette området i vekstsesongen, og me finn det sannsynleg at det er beiteskarar med økonomisk verknad for gardbrukarane. Grasproduksjon er ein viktig faktor for landbruket i området, og store flokkar med grågjæser kan gje skade på avlinga. Erfaringsvis kan skremmetiltak kombinert med skadefelling av eit fåtal fuglar over tid gje reduksjon i skadane.

Føre-var-prinsippet (NML § 9)

Grågås er ein art som har hatt stor vekst i bestanden både lokalt og nasjonalt dei seinare åra. Avgrensa skremming og felling av nokre få individ har liten verknad på bestanden. Det er ikkje tenkt at felling skal regulere bestanden, men den skal fungera som eit skremmetiltak for å hindre beiteskarar.

Det er problematisk å skyte innanfor eit fuglefredningsområde i hekketida, generelt ut frå formålet med fredinga (inkludert grågås), men og at skytinga kan skremme andre artar. Ut frå prinsippet om føre-var vil ein difor berre tillate felling av grågås på dyrka mark og når det ikkje er andre artar i eller ved gåseflokken. Så lenge desse vilkåra er oppfylt meiner me at ein kan auke talet på totalt felte gjæs per veke, utan at det vil ha negative verknadar for andre artar. Fylkesmannen kan ikkje sjå at dette vil innebere uheldig presedensverknad.

Økosystemtilnærming og samla belastning (NML § 10)

Ein dispensasjon til å felle eit fåtal grågjæs vil etter vår vurdering ikkje kunne utløyse ei totalbelastning på området som kan vere skadeleg eller uheldig for verken grågåsbestanden eller fuglelivet elles. Verneområdet ligg i eit intensivt drive landbruksområde med E-39 tett opptil kor det er mykje motorisert ferdsel. Det er difor liten grunn til å frykte at skadefelling kan gje ein auka belastning på verneområdet, jf. § 10 i NML.

Skremming og sporadisk bruk av våpen på rett vis er ein akseptabel metode som gir små miljøskadar jf. § 12. Det er ikkje aktuelt med tiltak etter § 11 om kostnadar ved miljøforringing i denne saka.

Konklusjon

Skremming og felling av eit fåtal individ vil ikkje påverke verneformål eller verneverdiane nemneverdig, eller gje ny forvaltningspraksis, jf. vilkår i naturmangfaldlova § 48. Ut i frå vår erfaring kan me heller ikkje sjå at dette vil innebere uheldig presedensverknad.

Fylkesmannen i Rogaland gir med dette dispensasjon til Dag Galta etter naturmangfaldlova § 48, jf. *Forskrift om freding for Nordre Rennesøy fuglefredingsområde* §§ III, IV-2, til å skemma og fella inntil 10 grågjæs totalt i Nordre Rennesøy fuglefredingsområde, frå 7. august til og med 15. september 2019. Dispensasjonen gjeld på alle landbrukseigedommar i verneområdet, men skal administrerast av Dag Galta. Det er knytt vilkår til dispensasjonen.

Klagerett

Du kan klage på Fylkesmannen sitt vedtak til Miljødirektoratet innan tre veker etter at du har fått dette brevet jf. forvaltningslova § 28. Klaga skal du stile til Miljødirektoratet, men du må sende den til Fylkesmannen.

Med helsing

Marit Sundsvik Bendixen
fung. fylkesmiljøvernssjef

Cathrine Stabel Eltervåg
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

NORSK ORNITOLOGISK FORENING AVD. ROGALAND	Postboks 372	4379	EGERSUND
Rennesøy kommune	Postboks 24	4159	RENNESØY